

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT
ALUEIDEN KOMITEA

116. TÄYSISTUNTO, 10.–11. HELMIKUUTA 2016

Päätöslauselma Euroopan komission vuotuisesta kasvuselvityksestä 2016

(2016/C 120/01)

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

- ottaa huomioon Euroopan komission tiedonannon vuotuisesta kasvuselvityksestä 2016 sekä vuoden 2016 EU-ohjausjakson käynnistymisen ⁽¹⁾.
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausuntoluonnoksen eurooppalaisesta ohjausjaksosta talouspolitiikan koordinoitua varten: vuotuinen kasvuselvitys 2016 (2015/2285(INI)).

Investointien käynnistäminen uudelleen

1. korostaa, että kriisin jälkeinen investointivaje heikentää EU:n talouskasvua ja työllisyyttä, mikä huonontaa kilpailukykyä ja uhkaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta. Komitea on huolissaan siitä, että investointitoiminnan jatkuminen pitkään vähäisenä rajoittaa pitkän aikavälin mahdollisuuksia luoda työpaikkoja ja madaltaa näiden työpaikkojen laatua.
2. toteaa, että budjettileikkaukset ovat vaikuttaneet kielteisesti julkisiin infrastruktuuri-investointeihin, kuten AK:n ja OECD:n äskettäin tekemä yhteinen selvitys ⁽²⁾ vahvistaa, sekä koulutukseen, ammatilliseen koulutukseen, terveydenhuoltoon, sosiaalipalveluihin, lastenhoitoon ja asumispalveluihin tehtäviin investointeihin aikana, jolloin vaisut odotukset talouden kasvuvauhdin suhteen vähentävät yksityissektorin investointihalukkuutta.
3. korostaa tarvetta poistaa yksityisiä ja julkisia investointeja haittaavat esteet saattamalla sisämarkkinoiden toteuttaminen päätökseen, erityisesti palvelualan osalta, toteuttamalla rakenneuudistuksia, joilla on tarkoitus luoda laadukkaita työpaikkoja ja torjua eriarvoisuutta, parantamalla liiketoiminta- ja sääntely-ympäristöä, torjumalla petoksia ja harmaata taloutta ja kannustamalla yrittäjyyteen. Komitea korostaa tässä yhteydessä EU-varojen tehokkaan ja tuloksellisen käytön merkitystä yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa, jotta julkisilla ja yksityisillä varoilla voidaan yhteisesti tuottaa myönteisiä vaikutuksia ruohonjuuritasolla. Kun otetaan huomioon Euroopan komission aikomus käynnistää vuoropuhelu jäsenvaltioiden kanssa tällaisten esteiden havaitsemisesta, komitea painottaa, että esteitä on erityisesti analysoitava kaikilla hallintotasoilla ja että AK on otettava mukaan tähän prosessiin.

⁽¹⁾ COM(2015) 700 final.

⁽²⁾ OECD:n ja AK:n valtiotasoa alempana oleville hallintotasoille järjestämä kuuleminen Infrastructure planning and investment across levels of government: current challenges and possible solutions (Infrastruktuurisuunnitelmat ja -investoinnit eri hallintotasoilla: nykyiset haasteet ja mahdolliset ratkaisut), marraskuu 2015.

4. kannustaa EU:n jäsenvaltioita ottamaan maansa paikallis- ja alueyhteisöt mukaan hyödyntämään rakennerahastoja ja Euroopan investointiohjelmaa (Euroopan strategisten investointien rahasto) parhaalla mahdollisella tavalla. Rakennerahastojen osuus kaikista julkisista investoinneista on keskimäärin noin 14 prosenttia, mutta yhdeksässä jäsenvaltiossa osuus on yli 50 prosenttia. Euroopan investointiohjelmaa tulee toteuttaa joustavasti ja siten, että se täydentää rakennerahastoja, jotta voidaan hyödyntää täysimääräisesti sen kykyä lisätä sekä julkisia että yksityisiä investointeja.

5. kannattaa ylöspäin suuntautuvaa taloudellista ja sosiaalista lähentymistä mutta korostaa, että sosiaaliset, taloudelliset ja alueelliset erot saadaan poistettua vain soveltamalla alueellista ja paikallista visiota, joka mahdollistaa alhaalta ylöspäin suuntautuvan lähestymistavan paremman toteuttamisen ja jossa paikallalähtöiseen poliittiseen lähestymistapaan yhdistetään tarkistetun Eurooppa 2020 -strategian alueellinen ulottuvuus ja tulossuuntautunut EU:n koheesipolitiikka.

Rakenneuudistusten toteuttaminen

6. toteaa, että ehdotetun rakenneuudistusten tukiohjelman tulisi, sen jälkeen kun se on käsitelty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, olla valtiollisten, alue- ja paikallisviranomaisien käytettävissä jäsenvaltioiden nykyisen toimivallanjaon mukaisesti. Komitea korostaa, ettei rakenneuudistusten tukiohjelman toteuttaminen saisi vähentää Euroopan rakenne- ja investointirahastojen määrärahoja.

7. tähdentää, että tehokkaiden hallinnollisten valmiuksien kehittäminen kaikilla hallintotasoilla, myös paikallis- ja aluehallinnossa, on ensisijaisen tärkeää pitkän aikavälin investointien uudelleen käynnistämiseksi, rakenneuudistusten toteuttamiseksi sekä vastuullisen ja tuloksekkaan varainkäytön toteutumiseksi.

Vastuullisen finanssipolitiikan toteuttaminen

8. korostaa, että on tärkeää, että kullakin jäsenvaltiolla on terve talouspolitiikka ja vakaa julkinen talous, sillä ne ovat tarvittavien lyhyen ja pitkän aikavälin julkisten investointien edellytys.

9. katsoo että vuotuinen kasvuseelvitys 2016 antaa komissiolle vahvat perusteet harkita yhteisen rahoituskapasiteetin ehdottamista Euroopan unionille suhdanteita tasoittavan politiikan toteuttamista ja elpymisen vauhdittamista varten. Yhteisen rahoituskapasiteetin olisi oltava toissijaisuusperiaatteen mukainen, ja siinä olisi varmistettava riittävä joustavuus, jotta voidaan panna täytäntöön paikallisiin tarpeisiin soveltuvia toimintapolitiikkoja ottamalla paikallis- ja alueviranomaiset mukaan politiikkojen muotoiluun.

10. toistaa kehoituksensa soveltaa julkisessa tilinpidossa nk. kultaista sääntöä, jonka mukaan pitkän aikavälin investoinnit pidetään erillään juoksevista menoista. Komitea toistaa tähän liittyen Euroopan komissiolle esittämänsä kehoituksen julkaista valkoinen kirja, joka tukeutuu OECD:n määrittelemiin, kaikkia eri hallintotasoja koskeviin tuloksekkaiden julkisten investointien periaatteisiin ja jossa vahvistetaan EU:n tason typologia julkisten menojen kirjanpitoon sisältyvien julkisten investointien laadulle niiden pitkäaikaisten vaikutusten mukaan. Komitea kehottaa alentamaan nykyisiä menoja verotaakan keventämiseksi ja siten yksityisten investointien kannustamiseksi.

11. muistuttaa ehdotuksestaan, joka koskee investointiastetta kuvaavan indikaattorin lisäämistä makrotalouden epätasapainon arviointiin.

12. korostaa, että vakaus- ja kasvusopimuksen sekä talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen täytäntöönpanon on oltava joustavaa, jotta paikallis- ja alueyhteisöjen investointivalmiuksia edistetään eikä niitä rajoiteta. Komitea viittaa komission vuoden 2015 tammikuussa julkistamaan tiedonantoon ja odottaa komissiolta sen jatkoksi konkreettisia ehdotuksia, jotta tämä näkökohta otetaan huomioon pantaessa sopimuksia täytäntöön tai mahdollisesti uudistettaessa niitä.

Eurooppa 2020 -strategian tarkistus ja vuotta 2020 pidemmälle ulottuva uusi lähestymistapa kestävä kehityksen suhteen

13. on tyytyväinen siihen, että Eurooppa 2020 -strategia tunnustetaan monitasoisen politiikan pitkän aikavälin kehikseksi. Komitea korostaa, että on tärkeää antaa strategialle alueellinen ulottuvuus. Komitea aikoo kuulla paikallis- ja alueviranomaisia voidakseen auttaa tarkistetun Eurooppa 2020 -strategian indikaattoreiden ja tavoitteiden määrittämisessä. Paikallis- ja alueviranomaisia on niin ikään tarkoitus kuulla vuoden 2020 jälkeisestä pitkän aikavälin strategiasta, jonka Euroopan komissio on ilmoittanut esittävänsä vuonna 2016. Komitea ehdottaa uutta lippulaivahanketta väestökehityksen haasteita varten laaja-alaiseksi välineeksi, jotta kaikki alueet, joilla on erilaisia väestökehitykseen liittyviä haasteita, voisivat kasvaa älykkäällä, kestäväällä ja osallistavalla tavalla.

EU-ohjausjakso

14. korostaa, että kansallisissa uudistusohjelmissa ja maakohtaisissa suosituksissa olisi oltava myös alueellinen ja paikallinen ulottuvuus talouskasvun maksimoimiseksi ja alueellisten ja paikallisten erojen vähentämiseksi.
15. toistaa komissiolle ja Euroopan parlamentille osoittamansa kehotuksen ottaa käyttöön käytännesäännöt, joilla varmistetaan paikallis- ja alueviranomaisten järjestelmällinen osallistuminen EU-ohjausjaksoon. Komitea vahvistaa lupauksensa esittää asiasta konkreettinen ehdotus vuonna 2016 ja sitoutuu käymään Euroopan komission kanssa säännöllistä vuoropuhelua erityisesti ohjausjaksoprosessin EU-osion yhteydessä.
16. suhtautuu myönteisesti aikomukseen integroida euroalue ja EU:n talouden ohjausjärjestelmän kansalliset ulottuvuudet entistä paremmin siten, että vuotuinen kasvuselvitys 2016 esitetään yhdessä euroaluetta koskevien suositusten kanssa EU-ohjausjakson 2016 alussa.
17. kannattaa Euroopan parlamentin kehotusta, jonka mukaan EU-ohjausjaksoon olisi sisällytettävä sisämarkkinapilari ja siinä olisi oltava mekanismi, jolla sisämarkkinoiden yhdentymistä seurataan ja arvioidaan säännöllisesti, ja katsoo, että tähän mekanismiin olisi sisällytettävä määrälliset ja laadulliset indikaattorit, vertaileva analyysi, vertaisarviointi sekä hyvien käytänteiden vaihto.
18. pitää tervetulleena, että komission vuotuisessa kasvuselvityksessä varoituskansallisia mekanismeja koskevaan vuoden 2016 kertomukseen on lisätty kolme sosiaalista indikaattoria (työllisyysaste, nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys), mikä vastaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artiklassa asetettuja tavoitteita.
19. antaa puheenjohtajan tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle.

Bryssel 10. helmikuuta 2016.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA